

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w P., w II Wydziale Karnym, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Izabela Pospieska

Protokolant: st.sekr.sąd. Małgorzata Zwierchlewska

po rozpoznaniu w sprawie Prokuratury Rejonowej Poznań-Wilda w P. o sygn. akt (...). (...) – w sprawie oszustwa dokonanego w okresie od (...) r. na szkodę M. P. i wyłudzenia od ww. pieniędzy w łącznej kwocie 51.680 zł

zażalenia prokuratora

na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z (...)

o nieuwzględnieniu wniosku prokuratora o zwolnienie z tajemnicy bankowej

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k.

postanowił:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z (...) r. asesor Prokuratury Rejonowej P. wniósł o wyrażenie zgody na udostępnienie przez T. B. A.S. (...), (...). (...). 8, T., informacji stanowiących tajemnicę bankową.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy nie uwzględnił ww. wniosku.

W uzasadnieniu, nie negując potrzeby uzyskania żądanych informacji, wskazano, że polski sąd nie jest właściwy do wydania postanowienia zobowiązującego do udostępnienia tajemnicy bankowej bank obcego państwa. Zaznaczono także, że prokurator powinien wystąpić w drodze pomocy prawnej do właściwych organów T. o uzyskanie informacji niezbędnych dla prowadzonego postępowania.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył prokurator, zarzucając rozstrzygnięciu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, wyrażający się w niezasadnym przyjęciu, że w sprawie brak jest przesłanek uzasadniających zwolnienie banku z tajemnicy bankowej w zawnioskowanym przez prokuratora zakresie.

Podnosząc powyższy zarzut prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie ww. wniosku w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie prokuratora zasługiwało na uwzględnienie, albowiem decyzja Sądu I instancji o nieuwzględnieniu wniosku okazała się nieuprawniona.

W pierwszej kolejności należy stanowczo zaznaczyć, że błędny jest pogląd wyrażony w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, że prokurator może wystąpić o pomoc prawną w trybie określonym w art. 585 k.p.k. bez uzyskania uprzedniej zgody sądu krajowego na udostępnienie informacji stanowiącej tajemnicę bankową w sytuacji, gdy dotyczy to banku mającego siedzibę w

kraju, do którego kierowany jest wniosek rekwizycyjny. Oczywistym jest bowiem, że wniosek o międzynarodową pomoc prawną adresowany do organów państwa obcego spełniać musi wymogi także prawa krajowego. Dotyczy to także kwestii tajemnicy bankowej. W tym zakresie przepisy art. 106 b ust. 1 cyt. ustawy z 29.08.1997 roku nakładają na prokuratora konieczność uzyskania uprzedniej zgody właściwego sądu (z wyłączeniem sytuacji określonych w art. 105 i art.106 a cyt. ustawy). Zatem brak takiego zezwolenia wyklucza możliwość samodzielnego wystąpienia przez oskarżyciela publicznego w trybie art. 585 k.p.k. W tym zakresie Sąd Apelacyjny w P. podziela stanowisko wyrażane w orzecznictwie na gruncie analogicznego problemu dotyczącego wydawania (...) Nakazów Dochodzeniowych (vide: postanowienia tutejszego Sądu z dnia 7.11.2018 r. w sprawach o sygn. II AKz 611/18 i II AKz 612/18 oraz Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29.01.2019 r. w sprawie o sygn. II AKz 53/19 i z 4.09.2018 r. w sprawie o sygn. II AKz 645/18), co skutkuje przyjęciem, że w sytuacji, gdy czynność, której przeprowadzenia domaga się prokurator uzależniona jest w prawie krajowym od decyzji właściwego sądu, to również wystąpienie w trybie art. 585 k.p.k. zależy do uprzedniej zgody tegoż sądu. Wykładnia ta opiera się bowiem na założeniu, iż jednym z warunków wystąpienia o pomocy prawną jest ustalenie, że w podobnej sprawie krajowej zarządzenie przeprowadzenia czynności dochodzeniowej jest dopuszczalne. Trudno bowiem zaakceptować sytuację, w której prokurator występuje o przeprowadzenie czynności procesowej, która w porządku krajowym jest niezgodna z prawem, albowiem nie uzyskano na nią stosownej zgody sądu. Obawy Sądu Okręgowego dotyczące braku związania podmiotów zagranicznych są więc nieuzasadnione. Jest to bowiem kwestia wtórna w stosunku do tej, która została rozstrzygnięta powyżej. Oczywistym jest, że postanowienie sądu okręgowego o zwolnieniu z tajemnicy bankowej nie będzie wiążące ani dla właściwych organów w T., ani dla zagranicznego banku, jednakże jego wydanie pozwoli na procesowe wykorzystanie w p.postępowaniu karnym materiałów uzyskanych w ramach międzynarodowej pomocy prawnej – według prawa t.. Zgodnie bowiem z art. 5 umowy między P. a R. o pomocy prawnej w sprawach karnych, o ekstradycji i o przekazywaniu osób skazanych, podpisanej w A. (...)r. /Dz.U. 1991 Nr 52, poz. 224/, przy wykonywaniu wniosku o udzielenie pomocy prawnej organ wezwany stosuje przepisy prawne swego państwa, aczkolwiek organ ten, na wniosek wzywającej strony, może zastosować przepisy postępowania drugiej strony, jeżeli nie są one sprzeczne z prawem strony wezwanej.

Z uwagi na powyższe orzeczenie Sądu I instancji nie mogło się ostać. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy winien zatem ocenić wniosek prokuratora co do meritum. Na etapie postępowania odwoławczego byłoby to rzecz jasna przedwczesne, albowiem rolą Sądu Apelacyjnego nie jest wyręczenie Sądu I instancji, ale kontrola jego ustaleń i wniosków. Te dotychczas nie zostały – z przyczyn formalnych – poczynione.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny orzekł, jak na wstępie.

I. P.

Pouczenie

Niniejsze postanowienie jest prawomocne i nie podlega zaskarżeniu.